

Toimintasuunnitelma 2019

Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK

sask^{fi}

Sisällys

1. Johdanto.....	1
2. Kansainvälinen toiminta	1
3. Viestintä, vaikuttaminen ja kansainvälisyyskasvatus	3
4. Varainhankinta.....	4
5. Hallinto ja kehittäminen	5
5.1 Henkilöstö.....	5
5.2 Kehittäminen.....	5
5.3 Seuranta ja arviointi	6
6. Talous.....	6

30.11.2018

1. Johdanto

SASK tukee köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämistä globaalissa etelässä vahvistamalla ammattiliittojen edunvalvontaosaamista ja toimintakykyä sekä työntekijöiden asemaa. Tämä toimintasuunnitelma perustuu järjestön strategiaan ja kehitysyhteistyöohjelmaan.

Vuosi 2019 on SASKin kahdeksanvuotisen kehitysyhteistyöohjelman toinen toteutusvuosi. Ohjelmakauden ensimmäinen vuosi painottui suunnitelmien viimeistelyyn ja ohjelman käynnistämiseen. Käynnistymistä hidasti ulkoministeriön rahoituspäätöksen viivästyminen vuoden 2018 puolelle sekä uusien hankesuunnittelu- ja raportointityökalujen käyttöönotto. Toimintojen täysimääräiseen toteutukseen päästään vuonna 2019.

Vuosiksi 2019–2020 valittava hallitus arvioi heti toimikautensa aluksi SASKin uuden strategian laatimisen aikaistamista. Nykyinen strategia on voimassa vuoden 2020 loppuun, mutta nykyinen hallitus on arvioinut, että uutta strategiaa voitaisiin alkaa valmistella jo 2019.

Vuoden aikana arvioidaan myös käytössä olevien toiminnanohjausjärjestelmien tarkoituksenmukaisuutta ja tehdään niihin tarvittaessa muutoksia. Yhdeksi toiminnan painopisteeksi on otettu organisaation osaamisen kehittäminen.

Viestinnän ja kansainvälisyyskasvatuksen osalta liittojen jäsenille tarjottavaa tietoa ja koulutusta lisätään. SASK pyrkii osallistumaan aiempaa enemmän yhteiskunnalliseen keskusteluun kehityspolitiikan murroksesta ja profiloitumaan kehitysmaiden työelämäasiantuntijana. Vaikuttamistoiminnan osalta jatketaan oman osaamisen ja vaikuttamistapojen syventämistä.

Varainhankinnan painopisteenä säilyy liittojen ammattiosastoihin ja jäsenyhdistyksiin kohdistuvaa kannatusjäsenhankinta. Vuoden 2019 kuluessa suunnitellaan yksityisille henkilöille suunnattavia nykyistä osallistavampia toimintamuotoja ja mahdollisesti uudelleen muotoillaan yksityishenkilöiden kannatusjäsenoimintaa.

Vuoden 2019 kokonaisbudjetti on 4,4 miljoonaa euroa, josta kehitysyhteistyöohjelman osuus on 4,1 miljoonaa euroa.

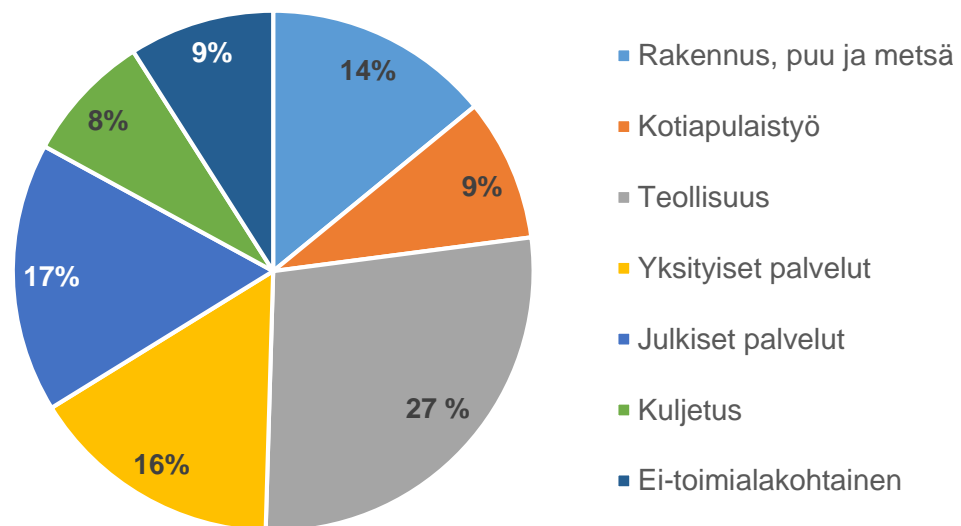
2. Kansainvälinen toiminta

SASK tukee köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämistä valituissa ohjelmamaissa. Kansainvälisessä toiminnassa tavoitteena on kumppanijärjestöjen, yleensä etelän ammattiliittojen, edunvalvontakyvyn vahvistaminen. Tuki mahdollistaa kumppaniammattiliittojen entistä tehokkaamman toiminnan jäsentensä – ja laajemminkin työntekijöiden – työehtojen ja sosiaaliturvan parantamiseksi. Liittojen edunvalvontakykyä vahvistetaan esimerkiksi hanke-

30.11.2018

yhteistyöllä, asiantuntijavaihdolla, vahvistamalla verkostoja sekä tukemalla työmarkkinoihin liittyvää tutkimustoimintaa.

Vuosien 2018–2025 ohjelmassa kansainvälistä **toimintaa suunnitellaan ja seurataan toimialoittain**. SASKin toimialat ovat teollisuus, julkiset palvelualat, yksityiset palvelualat, rakennus-, puu- ja metsäala, kotiapulaistyö, kuljetusala sekä ei-toimialakohtainen työ, joka kattaa ay-keskusjärjestöt ja tutkimuslaitokset. Vuonna 2019 SASKin kansainvälisessä ohjelmatoiminnassa toteutetaan 35 hanketta. Lisäksi kansainvälinen toiminta sisältää asiantuntijavaihtoa sekä ay-verkostojen luomista ja ylläpitoa. Näillä toimilla SASK kasvattaa kumppaneidensa edunvalvontaosaamista sekä mahdollistaa suomalaisten jäsenjärjestöjensä oppimisen globaalin etelän kumppaneiltaan.

Kuvio 1. SASKin hanketoiminnan budjetin jakautuminen toimialoittain 2019

Ulkoministeriön tukema ohjelmatoiminta kohdistuu vuonna 2019 **seitsemään merkittävimpään ohjelmamaahan (91 %) ja viiteen muuhun maahan (9 %)**. Merkittävimpiä ohjelmamaita ovat Filippiinit, Indonesia, Kolumbia, Malawi, Mosambik, Myanmar ja Nepal. Muita ohjelmamaita ovat Bangladesh, El Salvador, Guatemala, Namibia ja Etelä-Afrikka. Toiminnasta 46 % toteutetaan vähiten kehittyneissä maissa eli niin sanotuissa LDC-maissa, 35 % alemman keskitulon maissa ja 19 % ylemmän keskitulon maissa. SASKin hallitus voi tarvittaessa päättää toiminnasta muissa maissa.

Kansainvälisessä toiminnassa keskitytään (1) ohjelman varsinaisen toiminnan toteuttamiseen, (2) tuloksellisuuden mittaamiseen liittyviin lähtötilakartoituksiin ja vaikuttavuustutkimuksiin sekä (3) ohjelmatoimintaa tukevien järjestelmien viimeistelyyn. Hankekumppanit raportoivat keväällä vuoden 2018 toiminnoistaan ja tuloksistaan uusien ohjeistusten mukaisesti. Lisäksi kohennetaan erityisesti pienten kahdenvälisen kumppaneiden taloushallinnollista kapasiteettia, johon joidenkin kumppaneiden omat tilintarkastajat sekä SASKin toiminnantarkastus ovat kiinnittäneet huomiota.

30.11.2018

SASKin työn tulosten **vaikuttavuus** ja niiden **kestävyys** ovat hyvin vahvasti sidoksissa siihen poliittiseen tilaan, jonka lainsäädäntö ja yhteiskunnallinen tilanne kulloinkin eri ohjelma- ja maissa sallivat ammattiyhdistystoiminnalle.

Ohjelman tulosten mittaamiseksi SASK tekee yhteistyössä ulkopuolisten asiantuntijoiden sekä kumppanijärjestöjen kanssa valituissa pääohjelmamaissa lähtötilanneselvitykset, joiden tavoitteena on tuottaa luotettavaa tietoa maiden nykyisestä työmarkkina- ja ammattiyhdistys-tilanteesta. Selvityksissä keskitytään erityisesti SASKin kehitysyhteistyöohjelman mittarien määrittelemisiin asioihin. Tietoa kerätään niiltä toimialoilta, joilla SASKilla on hankeyhteistyötä paikallisten kumppanijärjestöjen kanssa. Selvitykset tehdään uudelleen vuonna 2021, jolloin saadaan kokonaiskuva SASKin ohjelman tuloksista.

Vuonna 2019 Palkansaajien tutkimuslaitos toteuttaa SASKin toimeksiannosta **vaikuttavuus-tutkimuksen** SASKin tärkeimmässä ohjelmamaassa Mosambikissa. Tutkimuksen avulla kerätään kansallisen tason sosio-ekonomista kehitystä mittaavia lähtötietoja ja mitataan SASKin ohjelman vaikutuksia. Tutkimuksella varmistetaan riittävä luotettavuus ohjelmakauden muutosten ja tulosten arvioinnin pohjaksi. Tutkimus valmistuu vuonna 2021.

Hanketoteutuksen seuranta on tärkeä osa SASKin ohjelmatoimintaa. Ohjelman seuranta- ja arviointijärjestelmä on kokonaisvaltainen, ja syntyneitä tuloksia arvioidaan vuosittain. Ohjelman toteutusta seurataan ohjelma- ja hanketason indikaattorien avulla koko ohjelmakauden ajan. Indikaattorit eli mittarit viimeistellään kevään 2019 aikana.

3. Viestintä, vaikuttaminen ja kansainvälisyyskasvatus

SASK edistää ihmisarvoisen työn ja elämiseen riittävän palkan toteutumista vaikuttamalla sekä tavallisiin suomalaisiin että päätöksentekoon eri tasoilla. Sitä kautta odotetaan saata- van muutosta aikaan ihmisten asenteissa ja toimintatavoissa.

Vuonna 2019 viestinnässä keskitytään aktivoimaan entistä enemmän ihmisiä SASKin toiminnan piiriin ja syventämään ymmärrystä kansainvälisen toiminnan tarpeellisuudesta ammattiyhdistysliikkeessä. Se tarkoittaa sekä lähettiläskoulutusten lisäämistä että tiedon levittämistä tehokkaan täsmäviestinnän ja vaikuttamistyön keinoin.

Yhdessä SAK:n ja STTK:n kanssa syvennetään SASKin ymmärrystä ja vaikuttamiskykyä OECD:n kehitysyhteistyökomitean (DAC) valmistelusta ja päätöksenteosta.

SASK on mukana laajassa #ykkösketjuun-yritysvastuukampanjassa sekä tekee omaa **vaikuttamistyötään** muun muassa eduskuntavaalien osalta sekä OECD:n hyväksymien, kehitysyhteistyön tuloksia erityisesti työpaikkojen laadun näkökulmasta mittaamaan luotujen uusien indikaattorien ottamiseksi käyttöön myös Suomessa. Vaikuttamistyötä tukee tutkimus- yhteistyö yritysvastuun vahtikoirona toimivan Finnwatchin kanssa.

30.11.2018

Viikonlopun mittaisia **SASKin kunnan työn lähettiläs** -koulutuksia järjestetään vuoden aikana kolme, kaksi keväällä ja yksi syksyllä. Lisäksi tavoitteena on organisoida nykyistä enemmän pienimuotoisia koulutuksia/tapahtumia ja aktivoida pääkaupunkiseudun ulkopuolisia alueellisia ryhmiä itsenäiseen toimintaan. Alkuvuodesta selvitetään mahdollisuutta hakea mukaan Fingon koordinoimaan Frame, Voice, Report -hankkeeseen, joka tarjoaa työkaluja ja EU-rahoitusta globaalikasvatukseen.

Kampanjateemana jatkuu kotiapulaisten oikeudet, joita SASK edistää neljässä maassa. Vuoden aikana aloitetaan kampanjointi uudella teemalla, jolla korostetaan SASKin työn merkitystä lapsityön vähentämisen kannalta.

Kevään aikana valmistellaan uusi, visuaalisempi ja helppotajuisempi tapa **raportoida SASKin kehitysyhteistyöohjelmasta**. Vuosi 2018 oli uuden ohjelman ensimmäinen toimintavuosi, ja moni uusi hanke vasta käynnistyi. Siksi hankesyklin alkuvaiheessa tuloksista on tavallista vähemmän viestittävää, mutta viestinnässä nostetaan esiin toki myös SASKin aiempia saavutuksia. Infograafinen sasktulokset.fi-osio verkkosivuilla päivitetään. Samoin käynnistetään vuonna 2018 uudistuneiden verkkosivujen jatkokehitys. Ohjelmasta ja sen tuloksista viestimisen vuoksi viestintä tekee kaksi matkaa ohjelmamaihin.

Oma julkaisu, **Työmaana maailma -lehti** ilmestyy kaksi kertaa. Lisäksi artikkeleja SASKin toiminnasta julkaistaan muissa julkaisuissa.

Syksyllä SASK on perinteisesti mukana sekä **Kunnan työn päivän** sekä **Nenäpäivän kampanjoinnissa**. Syksyyn suunnitellaan myös **jäsenliittojen sisäistä tapahtumaa**, jonka tavoitteena on jatkaa koordinoitua keskustelua ay-liikkeen kansainvälisen työn tulevaisuudesta ja sitouttaa liittojen johtoa siihen. Lisäksi valmistellaan Solidaarisuuspäiviä, jotka on tarkoitus pitää vuoden 2020 alussa. Isomman tapahtuman läheisyyden vuoksi syyskokouksen 2019 yhteydessä ei pidetä teemaseminaaria, mutta kevätkokouksen yhteydessä se järjestetään.

SASKin järjestämä, osallistujille omakustanteinen opintomatka suuntautuu näillä näkymin marras-joulukuussa Indonesiaan.

4. Varainhankinta

Vuoden 2019 aikana painopisteenä on jäsenjärjestöjen osana toimivien ammattiosastojen ja paikallisyhdistysten kannatusjäsenyysmäärien kasvattaminen. Kuukausi- ja kertalahjoitustoimintoja ylläpidetään, mutta kasvutavoitteet ja resurssit suunnataan pääasiassa kannatusjäsenyhteisöjen rekrytointiin.

Kannatusjäsenhankintaa suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä liittojen kanssa, ja toimenpiteet kohdennetaan liittokohtaisesti. Kannatusjäsenyhteistöimintaa kehitetään luomalla mahdollisuuksia yhteydenpitoon hankemaiden liittojen kanssa suoraan paikallistasolta ns. **kumpu-panuustoiminnalla**. Näin vahvistetaan SASKin roolia suomalaisten paikallisyhdistysten ja ammattiosastojen yhteytenä maailmalle.

30.11.2018

Henkilökannatusjäsenten osalta jäsenhankinnan potentiaali uudelleenarvioidaan vuoden 2019 aikana ja harkintaan otetaan mahdollisesti kannatusjäsenyyden uudelleenbrändäys varainhankinnan tuottojen kasvattamiseksi ja uusien osallistavampien tukimuotojen mahdollistamiseksi.

Uusien **kuukausilahjoittajien** saamiseksi ja nykyisten mukana pitämiseksi kampanjoidaan yhdessä SASKin viestinnän kanssa. Keväällä alkaa uusi kampanja uudella teemalla, joka pysyy viestinnän ja varainhankintaviestinnän kärkenä nykyisen ohjelmakauden loppuun.

Kertalahjoitusten keräämisessä pääpaino asetetaan joulukeräykseen. Merkkipäivälahjoittaminen konseptoidaan uudelleen, ja sen aktiivinen markkinointi aloitetaan vuonna 2019.

5. Hallinto ja kehittäminen

5.1 Henkilöstö

SASKin henkilöstövahvuus vuonna 2019 on suunnitelman mukaan 15 henkilöä, joista yksi työskentelee konsulttisopimuksella 50 %:n työajalla. Henkilökunta jakautuu eri toimintojen osalta seuraavasti: kansainvälisen toiminnan yksikössä työskentelee 7,5 henkilöä, joista 3,5 ulkomailla aluetoimistoissa; viestinnässä 2 henkilöä ja hallinnossa (ml. varainhankinta) 5 henkilöä.

Vuonna 2019 painopisteenä on koko henkilöstön **osaamisen kehittäminen**, joka pohjautuu jo aiemmin tehtyyn osaamisen kehittämisen suunnitelmaan. Osaamisen kehittämisellä on tarkoitus valmistautua toimintaympäristön muutoksiin ja niistä mahdollisesti seuraaviin osaamistarpeiden muutoksiin SASKissa.

Keväällä henkilöstön hyvinvointia kartoitetaan työterveyshuollon kanssa ParTy-kyselyllä. Aiemmin vuosina 2017 ja 2015 toteutettu kysely kartoittaa henkilöstön työhyvinvointia, esimiestointia sekä mahdollisia työyhteisön ongelmia ja vertailuna aikaisempiin vuosiin myös niissä tapahtuneita muutoksia.

5.2 Kehittäminen

SASKin nykyinen hallitus on arvioinut, että SASKin strategian laatimista olisi syytä aikaistaa. Mikäli vuoden 2019 alusta toimintansa aloittava hallitus päättyy samaan arvioon, **uutta strategiaa** valmistellaan vuoden 2019 kuluessa kiinnittäen huomiota erityisesti toimintatapoihin ja toiminnan painopisteisiin.

Lisäksi toimiston sisäisesti arvioidaan SASKin käyttämien järjestelmien kuten tulosperusteisen johtamisen, riskienhallinnan ja laatujohtamisen toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta, huomioiden erityisesti organisaation käytettävissä olevat resurssit. Vuosisuunnitelmissa varaudutaan myös uusiin toimitiloihin muuttoon vuoden 2019 kuluessa.

30.11.2018

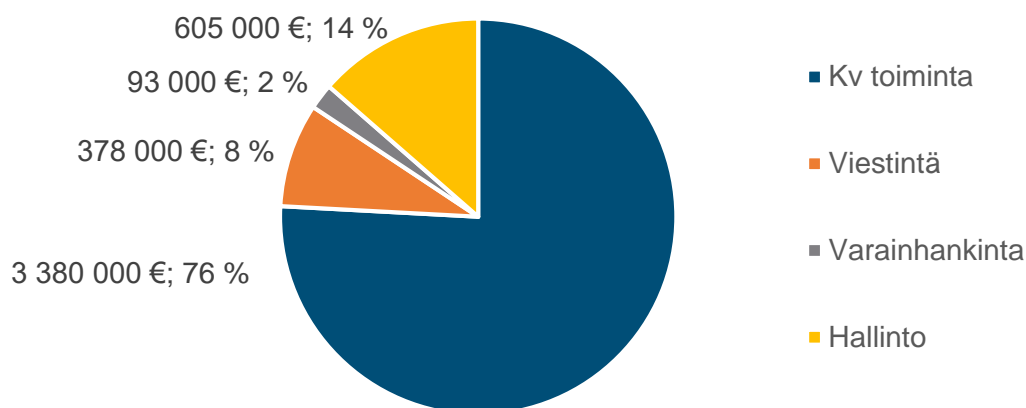
5.3 Seuranta ja arviointi

SASKin **sisäisen tarkastuksen** ohjausryhmä (STO) on nimetty hallituksen keskuudesta hallituskausittain. Tammikuussa 2019 aloittava hallitus nimeää STO:n vuosiksi 2019–2020. STO valmistelee vuosien 2019–2020 tarkastussuunnitelman vuoden 2019 alkupuoliskolla.

SASKin **riskienhallintajärjestelmä**, jossa riskejä arvioidaan periodisesti ja dynaamisesti on todettu hyödylliseksi ja toimivaksi. Toimintaympäristön ja oman toiminnan riskiarvio päivitetään vuosisyklin mukaisesti vuoden 2019 alussa.

6. Talous

SASKin kokonaisbudjetti vuodelle 2019 on 4,4 miljoonaa euroa (kuvio 2), josta ulkoministeriön tukeman kehitysyhteistyöohjelman osuus on 4,1 miljoonaa euroa. Ohjelman ensimmäinen toteutusvuosi lähti alkuperäistä suunnitelmaa hitaammin käyntiin, ja valtaosa uusien hankkeiden toiminnoista pääsi alkamaan vuoden jälkipuoliskolla. Syyinä hitaaseen käynnistymiseen oli haettua pienempi rahoitus, minkä seurauksena alkuperäistä suunnitelmaa jouduttiin päivittämään ja suunnitelmia muuttamaan kumppaneiden kanssa.

Kuvio 2. Kulubudjetti toiminnoittain

Ulkoministeriön myöntämä valtionapu (ohjelmatuki) vuodelle 2019 on 2,93 miljoonaa euroa. Lisäksi vuodelta 2018 arvioidaan siirtyvän noin 350 000 euroa käytettäväksi rahoituskauden toisena vuonna. Tämä edellyttää ulkoministeriön lupaa käyttämättömän valtionavun siirrosta. Valtionavun osuus on noin 74 % budjetoiduista kokonaistuotoista.

SASKin **omarahoituspohja** muodostuu edelleen pääosin varsinaisista jäsenmaksuista, jäsenjärjestöjen maksamista ohjelmatoiminnan omarahoitussuunnitelmista sekä varainhankinnan tuotoista. Varainhankinnan tuotot koostuvat Nenäpäivä-kampanjan tuotto-osuudesta, kannatusjäsenmaksuista ja kuukausilahjoituksista sekä yksittäisistä lahjoituksista.